

Király utca (1.)

Ma Pécs Európa Kulturális Fővárosának fő ütőere a Széchenyi tér és az abból keletre nyíló Király utca. Jó idő esetén már kora délelőtt megtelnek az utcára nyíló kávézók, számtalan étterem csalogatja az ebédelni vágyókat, este pedig szinte bábeli nyelvzavar uralkodik a teraszokon, amikor a vendégek egyszerre próbálják meg kiheverni a programok okozta fáradtságot, és rendelnek egy pohár villányi vörösbort a könnyű vacsora mellé.

A nyári esténken hömpölygő színes kavalkád csak alig különbözik a Király utca évszázados képétől. Már a középkorban boltok és műhelyek szegélyezték, és ez nem változott az oszmán megszállás alatt sem. A városba látogató Evlia Cselebi világutazó szerint „*csársija és bazárja, 400 mesterember boltja van. A Sötétség csársi nevű helyen rőfös-boltok módjára India és Jemen híres áruai találhatóak. Kevés a boltja, de e végvidéken itt van a legtöbb szövetáru.*”

A Király József pécsi püspökről (1807–1825) elnevezett utcában épültek fel a 18. században a tehetősebb kereskedők házai, 1913-ban már villamos csilingelt rajta. Ma közel 20 műemlék épülete, klasszicista stílusú utcaképe és mediterrán hangulata miatt is érdemes végigsétálni rajta. Egyszerre nem is lehet befogni mindent, érdemes ezért többször visszatérni.

A főter felől jobbra – bár térkép szerint nem tartozik az utcához – először a nemrégiben felújított városháza épülete magasodik fölénk, amelyet 1905–1907 között Lang Adolf tervei alapján építettek fel eklektikus stílusban. Helyén már korábban is városháza állt, de a klasszicista háztömb 1895-ben egy robbanás következtében úgy megrongálódott, hogy a lebontása mellett döntöttek. A ma látható épület kivitelezését élénk botrányok kísérték, de bízunk abban, hogy mára ez már történelem. Az utca bal oldalának első tetszetős épülete a Bazár, amelyet Zsolnay Vilmos 1859-ben építtetett bécsi mintára. A homlokzatát díszítő kerámiák dívatot teremtettek Pécsen. Vele szinte egyidős a Király utca 3. szám alatti Arany Hajó vendégfogadó, amely barokk és klasszicista elemeket egyaránt őriz.

Mellette áll a város legszebb szállója, a Palatinus Szálló. Az I. világháború idején emelt, a Dunántúl akkori legmodernebb szállodájának számító vállalkozás a Hamerli

család érdekeltségébe tartozott, a homlokzatát díszítő historizáló atlaszok, az ablakok kialakítása erős szecessziós hatás bizonyítéka. Tovább sétálva eljutunk a Pécsi Nemzeti Színház előtt nyíló parányi térre, ám mielőtt Thália papjainak szentélye felé fordulnánk, vessünk egy pillantást a vele szemben, az utca bal oldalán található zöld épületre.

A Király utca 11. eredetileg barokk épülete 1695-ben a gyűlölt sóhivatalnak adott otthont, később a Pénzügyigazgatóság működött benne. 1872-ben nyerte el neoreneszánsz formáját, emeletét jelenleg a Baranya Megyei Levéltár foglalja el.

A teret azonban egyértelműen a domonkos rendház helyén álló Színház épülete uralja. A régi pécsi körökben népszerű Lang Adolf és Steinhardt Antal tervei alapján épült 1893–1895 között neoklasszicista stílusban. Az 1960-as évektől itt működik a világhírű Pécsi Balett, és az első vidéki önálló operatársulat. A színház háta mögött szolidan megbújik a Kamaraszínház kupolás épülete, amelynek földszinti kávézójában olyan nagyságok fordultak meg, mint Ady Endre, Hatvany Lajos és Heltay Jenő. A teret keletről az egyemeletes, szabályos homlokzatú Dominikánus-ház zárja le. Eredetileg templomot terveztek ide, de ez soha nem készült el egészen, így fogda, raktár és nevelőintézet is működött az épületben, amelyet a 19. században építettek át lakóházzá. Mai arculatát 1902-ben nyerte el, ma a Pécsi Kulturális Központnak ad otthont.

Most ne menjünk tovább, ülünk le a tér egyik padjára – egy fagyival, vagy kávéval a kézben – és élvezzük a téren szinte állandóan zajló programokat, és a valódi mediterrán életérzést.

SZÖVEG: DR. VARGA SZABOLCS

FOTÓ: MÜLLER NÁNDOR

